

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

عنوان :

تبلیغ و اهمیت محبت به مومنین

حجت الاسلام و المسلمین نبوی

سامانه جامع محتوای تبلیغی بسته فرهنگی

www.bastefarhangi.ir

مهر و عطوفت مؤمنان نسبت به یکدیگر تکلیف دینی است؛ اما مبلغ که خود احیاگر فضیلت‌های دینی است از سویی لازم است به این تکلیف الهی عمل کند و از سوی دیگر برای موفق شدن در تبلیغ معارف اسلامی نیز باید مهر و عطوفت داشته باشد.

یکی از ویژگی‌های بسیار برجسته و مهمی که می‌تواند رمز موفقیت مبلغ باشد، محبت و علاقه به مردم است. اگر مبلغ به همه انسانها از عمق جان علاقه مند باشد، رفتار او بر این اساس شکل گرفته، می‌تواند زمینه جذب و اصلاح انسانها را فراهم سازد.

تلاش برای اصلاح انسانها بدون جذب و ایجاد انس و علاقه، کاری کم اثر و گاهی بی ثمر خواهد بود. پیامبر صلی الله علیه وآله در نخستین گام، افراد را جذب و پس از آن به القاء پیام مبادرت می‌ورزید. قرآن مجید درباره علت توانمندی پیامبر صلی الله علیه وآله

در جذب انسانها می‌فرماید: «فَبِمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَ لَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ»؛ ۱)

«به سبب رحمت الهی است که تو نسبت به آنان خوشخو و مهربان هستی و اگر تندخو و سخت دل بودی، از گرد تو پراکنده می شدند.»

قرآن مجید با صراحت علت گرد آمدن مردم را در کنار پیامبر صلی الله علیه وآله لاین بودن و نرمخوئی حضرت قلمداد کرده است. در جای دیگر قرآن مجید پیامبر صلی الله علیه وآله را این چنین توصیف می فرماید: «وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا - رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ»؛ (۲) «ما تو را نفرستادیم جز رحمت برای جهانیان.»

پیامبر صلی الله علیه وآله حتی برای کافران رحمت است، تا آنان را از تاریکیهای ضلالت نجات بخشیده و هدایت نماید. این رحمت هنگامی که به مؤمنین می رسد، جایگاه ویژه می یابد.

قرآن مجید نیز در این باره می فرماید: «لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُوفٌ رَّحِيمٌ»؛ (۳) «همانا فرستاده ای از خود شما برایتان آمد که رنج و ناراحتی شما برایش گران، بر (هدایت) شما حریص و نسبت به مؤمنان دلسوز و مهربان است.»

پیامبر صلی الله علیه وآله آنچنان نسبت به مردم محبت دارد که قرآن در ترسیم ویژگی اخلاقی آن بزرگوار می فرماید، رنج و مشقت مردم او را آزار می دهد، نسبت به گمراهی و انحراف مردم بی تفاوت نیست و برای هدایت آنان با حرص می کوشد و نسبت به مؤمنان دلسوز و مهربان است.

مبلغ اگر از سویی با تمام توان بکوشد و از سوی دیگر برای همه مردم رحمت باشد، می تواند در جهت هدایت انسانها توفیق یابد.

اهمیت محبت به مؤمنین

مهر و عطوفت مؤمنان نسبت به یکدیگر تکلیف دینی است؛ اما مبلغ که خود احیاگر فضیلتهای دینی است از سویی لازم است به این تکلیف الهی عمل کند و از سوی دیگر برای موفق شدن در تبلیغ معارف اسلامی نیز باید مهر و عطوفت داشته باشد.

«عَنْ أَبِي الْمَأْمُونِ الْحَارِثِيِّ قَالَ قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ مَا حَقُّ الْمُؤْمِنِ عَلَى الْمُؤْمِنِ قَالَ إِنْ مِنْ حَقِّ الْمُؤْمِنِ عَلَى الْمُؤْمِنِ الْمَوَدَّةُ لَهُ فِي صَدْرِهِ وَالْمُوَاسَاةُ لَهُ فِي مَالِهِ وَالْخَلْفُ لَهُ فِي أَهْلِهِ وَالنُّصْرَةُ لَهُ عَلَى مَنْ ظَلَمَهُ وَإِنْ كَانَ نَافِلَةً فِي الْمُسْلِمِينَ وَكَانَ غَائِبًا أَخَذَ لَهُ بِنَصِيْبِهِ وَ

إِذَا مَاتَ الزَّيْرَةَ لَهُ إِلَى قَبْرِهِ وَ أَنْ لَا يَظْلِمَهُ وَ أَنْ لَا يَعْشَهُ وَ أَنْ لَا يَخُونَهُ وَ أَنْ لَا يَخْذُلَهُ وَ أَنْ لَا يَكْذِبَهُ وَ أَنْ لَا يَقُولَ لَهُ أَفٌّ وَإِذَا قَالَ لَهُ أَفٌّ فَلَيْسَ بَيْنَهُمَا وَلا يَهُ وَ إِذَا قَالَ لَهُ أَنْتَ عَدُوِّي فَقَدْ كَفَرَا أَحَدُهُمَا وَإِذَا اتَّهَمَهُ أُنْمَاثُ الْإِيْمَانِ فِي قَلْبِهِ كَمَا يَنْمَاطُ الْمِلْحُ فِي الْمَاءِ؛ (۴) أَبِي مَأْمُونِ حَارِثِيِّ مِي گويد: به امام صادق عليه السلام عرض کردم حق مؤمن بر مؤمن چیست؟ حضرت فرمودند: بعضی از حقوق مؤمن بر مؤمن آن است که:

۱. او را از درون دوست داشته باشد؛ ۲. او را در مال خود شریک کند؛ ۳. [هنگام غایب بودنش] جانشین او در خانواده اش باشد؛ ۴. در مقابل کسی که به او ظلم می کند به او کمک کند؛ ۵. و اگر بهره غنیمتی در مسلمانان دارد و غائب است برای او دریافت کند؛ ۶. هنگامی که فوت کرد قبر او را زیارت کند؛ ۷. به او ستم نکند؛ ۸. او را فریب ندهد؛ ۹. به او خیانت ننماید؛ ۱۰. او را خوار نکند؛ ۱۱. دروغگویی نشمارد؛ ۱۲. به او اُف نگوید که اگر اُف بگوید بین آنها دوستی نیست؛ ۱۳. اگر به او بگوید که دشمن من هستی یکی از این دو کافر شده است (زیرا دو مؤمن دشمن هم نمی شوند یا اولی واقعاً دشمن شده که کافر است و یا دشمن نیست و او بی دلیل به او می گوید او کافر شده است)؛ ۱۴. و اگر به او تهمت زند ایمان در دلش از بین می رود؛ همانگونه که نمک در آب ذوب می شود».

در این روایت عجیب که حقوق مؤمنین بر یکدیگر مطرح شده، قبل از همه حقوق، حق دوستی قلبی بیان گردیده است.

محبّت مؤمنین نسبت به یکدیگر تا آنجا اهمیت دارد که امام سجاد علیه السلام می فرماید:

«نَظَرُ الْمُؤْمِنِ فِي وَجْهِ أَخِيهِ الْمُؤْمِنِ لِلْمُودَّةِ وَالْمَحَبَّةِ لَهُ عِبَادَةٌ» (۵) نگاه مؤمن در چهره برادر مؤمن اش از روی دوستی و مهربانی به او عبادت است».

مبلغ همانطور که با نگاه مهرآمیز خویش بر مردم، پاداش می برد، آنان را نیز با رفتار دوستانه خویش به دین و مسجد جذب می کند که خود اجر و پاداش فراوان دارد.

پی نوشت:

۱) آل عمران / ۱۵۹.

۲) انبیاء / ۱۰۷.

۳) توبه / ۱۲۸.

۴) وسائل الشیعه، شیخ حر عاملی، مؤسسه آل البيت لاحیاء التراث، قم، چاپ اول، ۱۴۰۹ هجری قمری، ج ۱۲، ص ۲۰۷.

۵) بحار الأنوار، علامه مجلسی، مؤسسه الوفاء بیروت - لبنان، ۱۴۰۴ هجری قمری، ج ۷۵، ص ۱۴۰.

منبع :